

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

RAPORT FORESIGHT

Profesor la timpul viitor

*Tendințe și modalități de
pregătire pentru viitor*

Beneficiar: Fundația Romanian Angel Appeal, raa.ro

© Future Station 2021 | futurestation.ro

CUPRINS

- **Sumar**
- **Foresight: Cum ne pregătim pentru viitor?**
- **Cum va arăta viitorul pentru profesioniștii din domeniul educației școlare?**
- **Exemple de competențe emergente și semnale actuale de schimbare în educație**
 - **Puterea comunităților**
 - **Anifragilitate**
 - **Competențe "digitale"**
- **Rezultatele întâlnirilor cu profesioniștii din domeniul educației**
- **Scenariu: Școala în viitor**
- **Recomandări - Cum acționăm asupra viitorului?**
 - **Pregătire la nivel personal: #FutureFit Plan**
 - **Pregătire la nivel organizațional: inovația la nivelul școlii**
- **Despre noi**
 - **RAA și inițiativa "Profesori pregătiți, profesori motivați"**
 - **Autori - Diana Stafie, Adriana Popescu**
- **Resurse**

Foresight: Cum ne pregătim pentru viitor?

Abilitatea umană de a prospecta (EN. Foresight) și de a planifica pentru viitor este ceea ce ne face diferiți de alte specii și ne conferă înțelepciune comparativ cu acestea.

Neuroștiința modernă ne-a învățat că noi oamenii ne gândim la viitor deoarece creierul nostru este construit literalmente, prin selecție naturală, pentru a face acest lucru. Părți din mintea noastră aleg dacă și cât de mult să ne gândim la viitor, iar alte părți sunt conduse să facă acest lucru, indiferent dacă vrem în mod conștient să fim gânditori orientați spre viitor (future thinkers) sau nu. De exemplu, atunci când economisim bani pentru o vacanță sau o urgență, folosim abilități de foresight de bază. La fel și atunci când studiem pentru un examen înainte de a fi testați sau când verificăm vremea pentru următorul eveniment pe telefoanele noastre.

În termeni simpli, Foresight este despre explorarea participativă a viitorului pornind de la premisa că viitorul nu e nici linear, nici pre-determinat. Și vorbim mai degrabă de "viitoruri", având în vedere scenarii de viitor.

Foresight este disciplina care:

- ne ajută să înțelegem încotro se îndreaptă lumea,
- ne pregătește pentru ziua de mâine,
- ne ajută să rămânem relevanți.

Foresight: Cum ne pregătim pentru viitor?

Foresight este un proces care presupune formarea unei viziuni participative despre viitor, proiectarea strategiei pe termen lung și a proceselor de susținere a leadershipului. Foresight echează organizațiile și profesioniștii cu instrumentele și resursele necesare pentru a înțelege schimbările din mediul extern, pentru a pune întrebări provocatoare, a contesta logica dominantă și a testa ipotezele.

Prospectiva nu ține de precizie sau predicții. Mai degrabă, recunoaște și ia în considerare existența incertitudinilor, permițând gândirea de alternative strategice și planificarea mai multor moduri posibile în care viitorul ar putea arăta.

Viitorul este întotdeauna incert și aceste ultime luni au dovedit asta mai mult ca niciodată. Acesta poate fi influențat de (in)acțiunile noastre și ni se poate dezvălui în moduri diferite.

Mai multe detalii: <https://futurestation.ro/future-preparedness-through-foresight/>

**”Fă-ți planuri de viitor, pentru
că viitorul este locul în care îți
vei petrece tot restul vieții.”**

MARK TWAIN

Cum va arăta viitorul?

“**Viitorul este deja aici de câțva timp.** Trebuie doar să avem deschiderea de a privi înainte cu speranță, de a privi în jur cu empatie, de a avea curiozitatea mereu vie pentru a învăța, înțelepciunea de a alege acele informații relevante și de curajul de a construi și inova.

Proiectul Profesori Pregătiți – Profesori motivați a fost pentru noi o experiență plină de provocări și surprize. Am descoperit oameni speciali printre cadrele didactice, oameni care au curajul de a-și arăta vulnerabilitățile, care au onestitatea de a accepta că au multe lucruri de învățat și de descoperit și care se frământă pentru a face din școală un loc mai incluziv.

Am trecut împreună prin pandemie, am explorat viitorul școlii online și avem baze solide pentru a construi proiecte viitoare.”

Adelaide Katherine Tarpan

Manager proiect

Fundația Romanian Angel Appeal

FUTURE
STATION

Spot the early signs
of future change

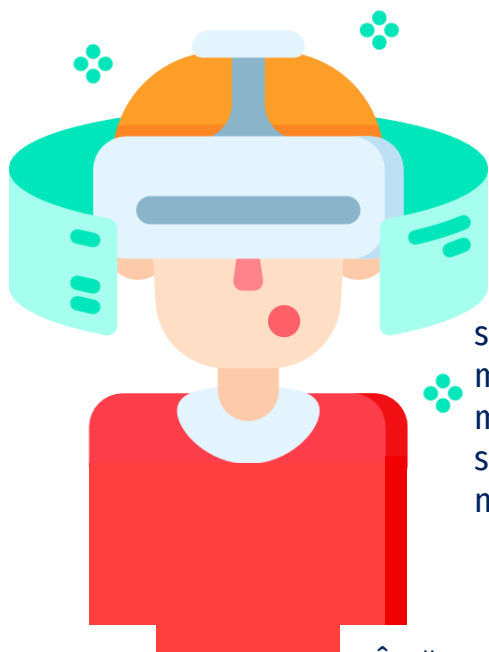
Romanian Angel Appeal

Cum va arăta viitorul pentru profesioniștii din domeniul educației școlare?

Viitorul educației

"Analfabeții secolului 21 vor fi nu cei care nu știu să scrie și să citească, ci cei care nu pot învăța, nu se pot dezvoltă și nu pot reînvăța." - Alvin Toffler

Uitându-ne la educația primită de noi, putem oare spune că am fost învățați cum să învățăm continuu? Cel mai important pas pe care îl putem face este să ne menținem curiozitatea, să ne provocăm opiniile, să dorim să aflăm lucruri noi, să ne dezvoltăm noi competențe... să nu ne oprim din învățat.

Învățarea continuă a devenit din ce în ce mai importantă pe măsură ce lumea a progresat. Evoluția lumii înconjurătoare ne provoacă să ne provocăm pe noi înșine, să nu considerăm niciodată că am aflat tot ceea ce trebuie să știm. Pare simplu, însă, așa cum spunea Manfred Kets de Vries, profesor de leadership la INSEAD, "singura persoană care așteaptă schimbarea este un bebeluș cu un scutec ud".

Oamenii nu îmbrățișează natural progresul și schimbarea. Câteva exemple de credințe spulberate, în citatele de mai jos:

● "Televiziunea va rezista maxim 6 luni după ce e introdusă pe piață. Oamenii se vor plictisi rapid să se holbeze la o cutie de lemn în fiecare seară."

Directorul 20th Century Fox, 1943

● "Americani au nevoie de telefon, dar noi nu avem. Avem destui baieti mesageri."

Inginer Șef la Poșta Britanică, 1876

● "Tot ceea ce se poate inventa s-a inventat deja."

Director brevete SUA, 1899

Viitorul educației

Un [studiu](#) EPSON privind profesiile viitorului subliniază faptul că "Profesorul va deveni un *ghid de pe margine*, nu *un înțelept pe scenă*". 70% dintre angajații europeni au fost de acord cu această interpretare; iar 64% au fost de acord că, în sistemul educațional din viitor, accentul se va pune pe implementarea aptitudinilor informatice și analitice.

Studiul mai arată că: "Această transformare va fi susținută de o serie de tehnologii noi, precum proiectoare interactive, imprimante 3D, realitate augmentată și cobotică (robotică bazată pe colaborare), care vor facilita un amestec din ce în ce mai variat între studiul online și cel offline. De exemplu, realitatea augmentată va permite ca anumite demonstrații științifice să fie mai practice, mai sigure și să dureze mai puțin timp pentru a se putea încadra în planul unei lecții."

Analizând dinamica profesiilor din domeniul educației, The Economist Intelligence Unit împreună cu Microsoft au publicat în 2020 un raport ce conține pe lângă altele și răspunsuri la întrebarea:

Ce modificări se vor putea observa la nivel de profesori la orizont 2030?

60%

Mai mult uz al
tehnologiei

48%

Mai mult focus pe
învățare socio-
emoțională

47%

Mai mult timp alocat
învățării legate de
probleme globale
(schimbările climatice)

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

FORESIGHT

Viitorul educației este deja aici... dar pur și simplu nu este distribuit în mod egal.

Pornind de la deja celebrul citat al lui William Gibson, am analizat o serie de semnale de schimbare mai mult sau mai puțin vizibile, unele dintre ele familiare deja mediului școlar românesc, altele care abia apar în țări dezvoltate.

În urma acestei analize, am prioritizat 3 competențe relevante, necesare, și am putea spune chiar esențiale pentru viitorii profesioniști în domeniul educației. Ne-am axat pe elemente clare, concrete, care pot oferi deja soluții de progres la nivel individual și instituțional, în vederea creării unui viitor dorit. Mai mult decât atât, cele 3 competențe prezentate în acest raport sunt un punct esențial de dezvoltare personală și profesională care pot asigura relevanța fiecărui profesionist în domeniul educației într-un mediu educațional care progresează, spre a oferi copiilor noștri o educație din ce în ce mai potrivită, adaptată, de calitate.

Competențe emergente

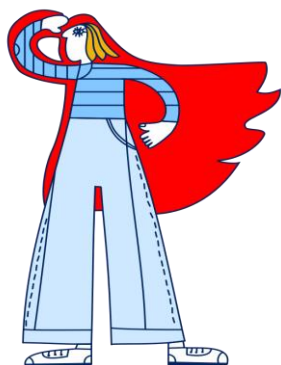
PUTEREA COMUNITĂȚILOR

Această competență este despre:

- Construire vizibilitate / reputație / brand (online)
- Construire de comunități, inclusiv comunități de învățare și practică
- Crowdfunding - finanțare participativă

ANTIFRAGILITATE

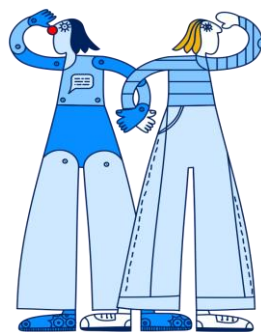
Această competență este despre:

- Identificare de soluții pentru problemele din lumea reală
- Îmbrățișarea incertitudinii
- Exploatarea stresului și șocurilor pentru a prospera
- Focus pe noi nevoi și oportunități
- Identificare de noi modalități de a face aceleași lucruri și acceptarea premisei că obstacolele ne ajută să învățăm
- Wellbeing / Bunăstare personală

COMPETENȚE "FIGITALE"

Aceste competențe sunt despre:

- Îmbrățișarea tehnologiei ca o superputere (o extensie)
- Gamificare și Edutainment
- Jonglarea între real și virtual, între sincron și asincron
- Învățare în medii virtuale
- Feedback în timp real în baza datelor biometrice

Aceste competențe sunt descrise și exemplificate pe larg în paginile următoare.

Puterea comunităților

Descriere și relevanță

Aceasta este o competență despre cum se construiesc comunități în jurul unei idei sau viziuni comune. Un factor important în acest sens reprezintă "brandul" celui ce inițiază comunitatea. Brandul personal al unui profesionist din domeniul educației se construiește atât prin prisma activităților educaționale desfășurate, dar și prin prezența online. Împărtășirea poate fi valoroasă și inspirațională pentru alții. Apartenența la o comunitate crește motivația individuală și calitatea actului educativ. De asemenea, ajută la creșterea stimei de sine.

În acest sens, profesioniștii pot identifica o modalitate de a își împărtăși activitățile și interesele în mediul online, pe un blog / pagină personală sau pe o rețea de socializare. Profesorii interesați în a își crește vizibilitatea pot lua în calcul de asemenea realizarea unei serii de podcast-uri pe subiecte relevante, inclusiv cu invitați elevi – Anchor.fm este o platformă ce poate fi utilizată în acest sens.

Vizibilitatea și comunitatea construită pot ajuta profesioniștii din domeniul educației să aducă la viață proiecte relevante (de ex. prin intermediul campaniilor de crowdfunding – finanțare participativă).

Semnale de schimbare – exemple concrete

CUM CONSTRUIM COMUNITĂȚI?

Community Tool Box este o platformă ce oferă access la nenumărate instrumente utile pentru construirea și dezvoltarea de comunități. Mai exact, este vorba de instrumente pentru evaluarea nevoilor și resurselor comunității, identificarea stakeholderilor de la nivel social, educațional și al sănătății, implicarea părților interesate, planificarea acțiunilor, strângere de fonduri, consolidarea leadershipului, îmbunătățirea competențelor culturale, planificarea unei evaluări, etc. (SURSĂ)

Puterea comunităților

Semnale de schimbare – exemple concrete

MATEMATICA PE TIKTOK

Matematica pe TikTok, reinventată în clipuri de 1 minut de Florentina Pavăl sau Profa de mate cool, vine cu misiunea de a prezenta o altă față a matematicii, altceva decât prevăd programele școlare – legătura cu viața de zi cu zi. Are peste 150.000 de „followers” pe TikTok, una dintre cele mai populare rețele de socializare printre copii și adolescenți, asta deși are contul doar de un an. Florentina

Pavăl predă matematica de peste 30 de ani la Colegiul Național “Nicu Gane” din Fălticeni, iar mai nou reia diverse concepte, aplicații și teorii sub numele de Profa de mate cool. A adunat peste 1 milion de aprecieri ale tuturor videoclipurilor și spune, într-un scurt interviu pentru Edupedu.ro, că „generația alfa este interesată de mult mai mult decât divertisment îndoielnic”. ([SURSĂ](#))

COMUNITĂȚI ȘI STREAMING

În viitor, oamenii își vor construi reputația pe platforme neașteptate precum Twitch și vor câștiga venituri din transmiterea live a pasiunilor lor, a conferințelor și atelierelor, a meseriilor și chiar a vieții de zi cu zi pe site-uri de streaming live din întreaga lume. Ninja este cel mai urmărit jucător video de pe Twitch - peste 15 milioane de adepți. Ninja a găsit o modalitate de a construi o comunitate în jurul activității sale și de a-și transforma activitatea într-o valoare. ([SURSĂ](#))

Puterea comunităților

Semnale de schimbare – exemple concrete

INVESTIȚIA ÎN SPAȚII ALTERNATIVE DE ÎNVĂȚARE CU AJUTORUL COMUNITĂȚII

Natalia Ginghina și Adrian Secal, doi profesori din Programul Teach for Romania au inițiat o campanie de finanțare participativă cu scopul realizării unui hub educațional în satul Augustin din jud. Brașov. Aceștia au achiziționat un autobuz dezafectat, scos la licitație, pentru a oferi un altfel de after-school elevilor din sat, dar și "un autobuz-școală" pentru copiii care nu au fost niciodată într-o sală de clasă sau care au abandonat. Au făcut inițiativa lor cunoscută prin mediile sociale personale invitând doritorii să contribuie. Proiectul lor a prins aripi și mulți oameni li s-au alăturat prin donații personale sau raspunzând la inițiativele creative ale inițiatorilor (ex. o poză din sat contra unei sume de bani) sau donându-și zilele de naștere, prin intermediul Asociației Zi de Bine, în "pușculița" autobuzului. ([SURSĂ](#))

FACETI-VĂ VIZIBILI PRINTR-O PASIUNE

Astăzi vă puteți face cunoscut (+faceți bani) în moduri neașteptate, bazându-vă pe ceea ce vă interesează (personal sau profesional) și valorificând comunitatea globală de oameni. Ryan Levesque este un exemplu de milionar bazat pe reputația online. El s-a făcut cunoscut sub numele de The Orchid Guy - învățând oamenii cum să crească orhidee. ([SURSĂ](#))

Puterea comunităților

Semnale de schimbare – exemple concrete

CROWDFUNDING – FINANȚARE PRIN PUTEREA COMUNITĂȚILOR

Crowdfunding este o metodă prin care se poate aduna capital, prin intermediul unui efort colectiv din partea unei comunități. Denumirea termenului vine de la combinarea cuvintelor crowd (în engleză "mulțime") și funding (în engleză "finanțare"). În traducere directă, crowdfunding ar însemna finanțare din partea publicului. Deși impresia generală este că suntem reticenți la a face voluntariat și la a dona, în ultimii ani lucrurile s-au schimbat mult în bine. Cele mai recente exemple sunt coalizarea a sute de mii de oameni care au donat pentru construcția de spitale. La fel ca acestea, educația poate fi un domeniu pentru care oamenii ar dona cu ușurință timp sau bani.

Exemple de soluții de crowdfunding pentru cauze educaționale și sociale:

- [DonorsChoose.org](#) este una dintre cele mai populare platforme de crowdfunding, axată în mod special pe a ajuta profesorii să dobândească instrumente tehnologice pentru clasă. Profesorii își fac un profil pe site-ul web care include informații despre clasa lor și de ce tehnologie au nevoie. Apoi, donatorii pot contribui cu bani, iar profesorii vor primi device-ul direct – asta dacă obiectivul minim este atins.
- [GoFundMe](#) este o platformă populară de crowdfunding folosită pentru a strânge bani pentru cauze sociale. Există o secțiune dedicată profesorilor care doresc să strângă bani pentru proiecte din domeniul educației
- [Start some good](#) este o altă platformă - au și cursuri de crowdfunding!
- [Kickstarter](#) și [Indiegogo](#), deși nu sunt concepute special pentru profesori, sunt două dintre cele mai populare platforme de crowdfunding online, iar
- [Consolid8](#) este platformă românească de crowdfunding pentru proiecte sociale lansată în 2020.

Antifragilitate

Descriere și relevanță

Economistul și scriitorul Nassim Nicholas Taleb a introdus termenul de Antifragil, arătând că, la fel cum organismul uman are de câștigat de pe urma stresului și tensiunii la care este supus ocazional, dezordinea, volatilitatea, haosul și factorii de stres îi aduc și beneficii. "Experiența arată că improbabilul, imprevizibilul și nesiguranța nu sunt atât de periculoase pe cât se crede, ci se dovedesc utile, dezirabile și chiar necesare - pentru că îmbunătățesc și întăresc orice sistem, organic sau anorganic. Spre deosebire de rezistență și robustețe, antifragilul nu numai că rezistă la șocuri, ci trage învățăminte de la acestea și se îmbunătățește de pe urma lor. Tocmai de aceea cunoașterea prin încercări și greșeli va fi întotdeauna superioară cunoașterii academice, "de laborator", iar organismele călite în focul provocărilor vor fi mai puternice decât acelea dezvoltate într-un "clopot de sticlă", se arată în prefața [cărții](#).

Și profesioniștii din domeniul educației trebuie să devină adaptabili la schimbare și volatilitate. Învățarea adaptabilității ar trebui să facă parte și din programa educațională. Mai jos sunt listate câteva modalități de sporire a antifragilității:

1. Abordați problemele din lumea **reală**
2. Îmbrățișați **incertitudinea!**
3. Focus pe **noi** nevoi și oportunități
4. Căutați **noi** modalități de a face aceleași lucruri (experimentare, creativitate și acceptarea premisei că obstacolele ne ajută să învățăm)
5. **Wellbeing** / Bunăstare personală

Vă recomandăm atât lecturarea [cărții](#) "Antifragil. Ce avem de câștigat de pe urma dezordinii" - Nassim Nicholas Taleb, cât și [articolul](#) profesorului Adrian Stanciu pe această temă.

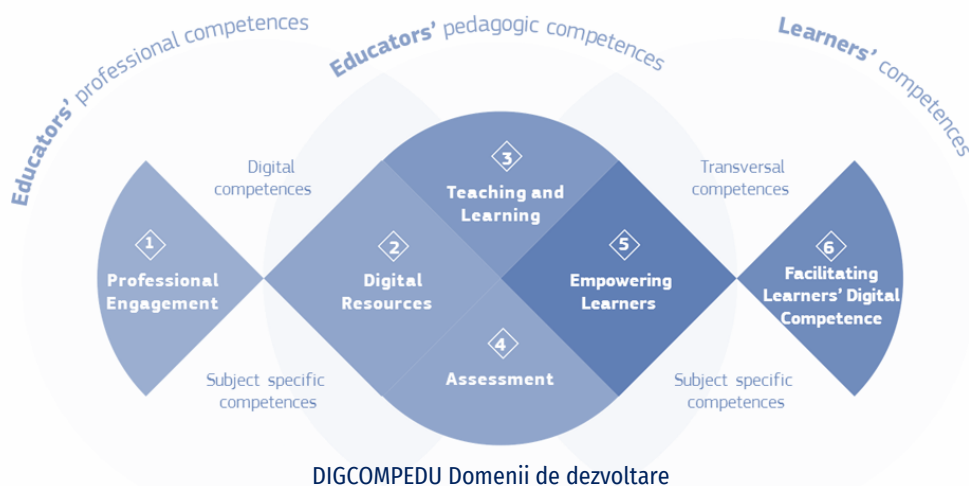
Competențe "figitale"

Descriere și relevanță

Competențele "figitale" se regăsesc la îmbinarea celor fizice cu cele digitale (figitale = fi(zice) + (di)gitale).

Colaborarea fizică tradițională a văzut în ultimii ani o schimbare către experiențe digitale. Pandemia Covid-19 deschide un nou mod de învățare și colaborare orientat spre digital. „A dat naștere unei adevărate *lumi figitale* în care tehnologia și experiențele fizice tradiționale se amestecă atât de perfect încât creează modalități noi și mai bune de a îndeplini chiar și sarcinile de zi cu zi. Covid-19 a transformat figitalul într-un stil de viață” (The rise of phygital leader). Pentru a reuși într-o astfel de lume, profesioniștii din domeniul educației au nevoie de un mix de competențe adecvate experienței fizice din clase, dar și competențe digitale.

Competențele digitale în rândul profesioniștilor din domeniul educației presupun utilizarea cu încredere și în mod critic a întregii game de tehnologii ale informației și comunicațiilor pentru soluționarea problemelor, informarea și comunicarea cu elevii. Pentru o mai bună însușire a competențelor digitale, Comisia Europeană a conceput un cadru special pentru profesioniștii din educație, cadru ce conține 6 domenii de dezvoltare: mediul profesional, crearea și schimbul de resurse digitale, gestionarea utilizării instrumentelor digitale, evaluarea, autonomizarea elevilor și facilitarea competenței digitale a elevilor. Cadrul complet, intitulat European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu poate fi accesat [aici](#).

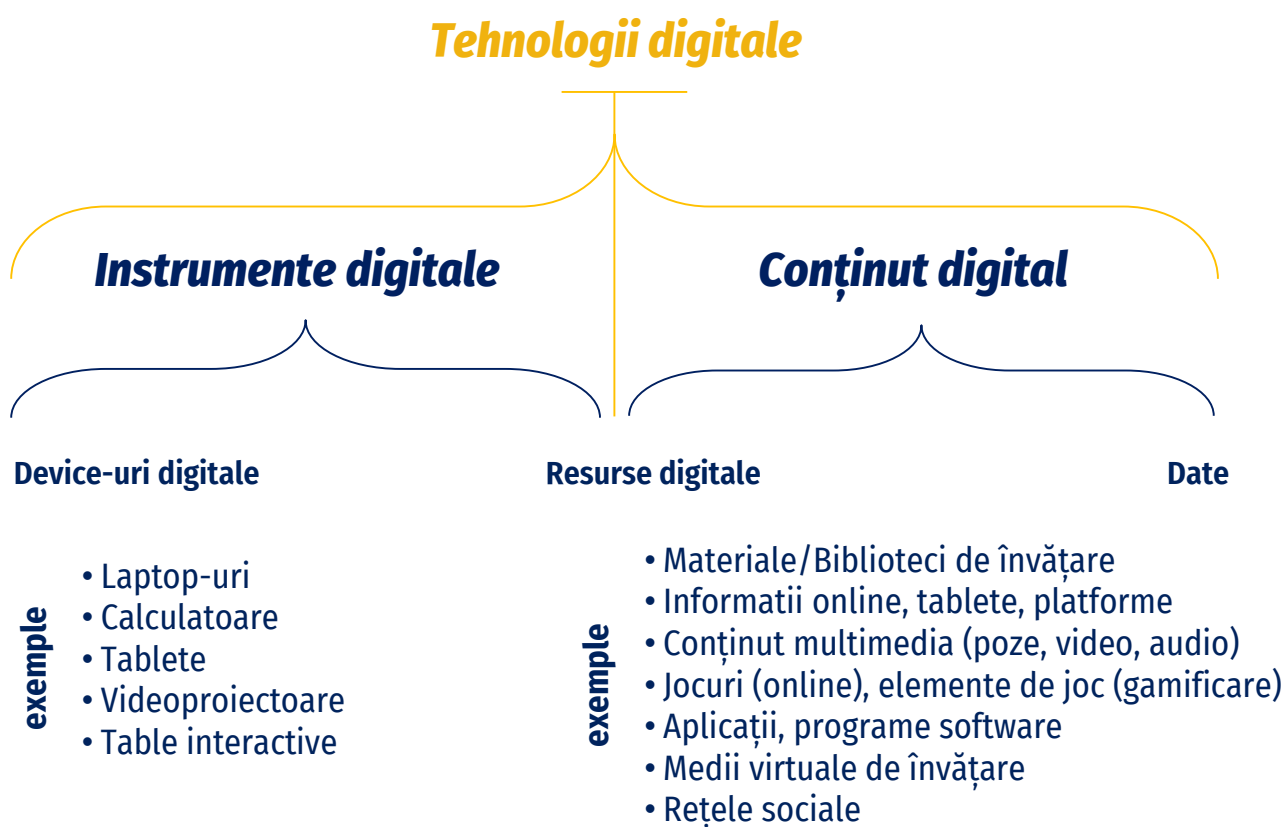

Competențe "figitale"

Descriere și relevanță

Un sumar al instrumentelor și conținutului digital cu care profesioniștii din domeniul educației pot interacționa este ilustrat mai jos (elaborat în baza DigCompEdu):

Astfel de competențe sunt utile atunci când este necesară munca colaborativă între elevi, când se dorește stimularea testării și evaluării sau când situațiile de învățare sunt îmbogățite prin elemente de joc. Puteți citi în continuare despre o serie de exemple din sfera digitală (și instrumente și conținut) care răspund la situațiile enunțate.

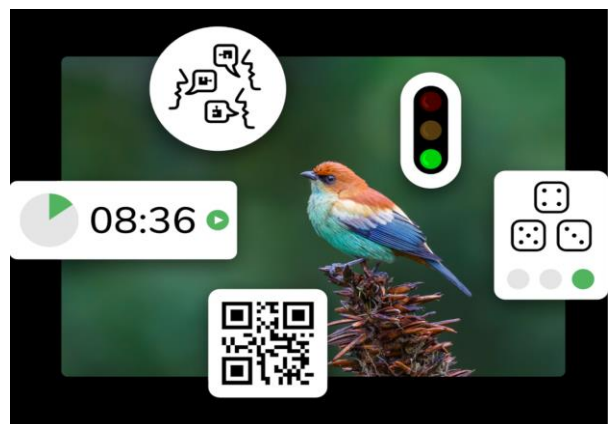

Competențe "figitale"

Semnale de schimbare – exemple concrete

TABLĂ VIRTUALĂ

Classroomscreen este o tablă digitală care vă permite, pe lângă adăugarea de texte, să faceți cursurile mai interactive. Profesorii pot alege din peste 10 capabilități și instrumente pentru a le facilita lecția la clasă, cum ar fi: cronometru, semafor, generator de cod QR, posibilitatea de a face poll-uri și multe altele). Este un software dezvoltat de către un profesor și utilizat momentan în mod activ de peste 3 milioane de profesori din 170 de țări. (SURSĂ)

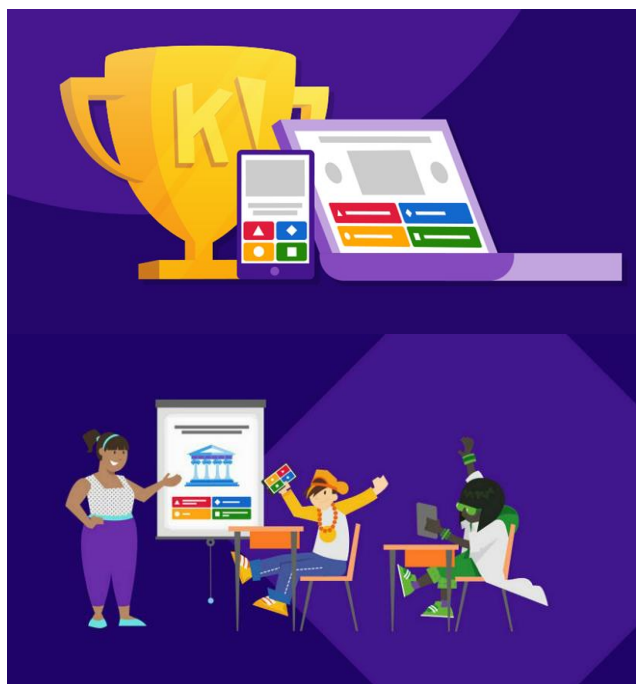
ROBOT CA ASISTENT PROFESOR

Juergen Handke, profesor de lingvistică engleză la Universitatea Marburg, Germania, este cunoscut în lumea academică drept „primul profesor care a avut ca asistent un robot umanoid”. El este și creatorul primei și celei mai cuprinzătoare platforme e-learning pentru lingvistică (Virtual Linguistics Campus). Conform acestuia, educația online nu înseamnă doar predarea unui curs în fața unui ecran. Ci ar trebui să includă și întâlniri în clasă ulterior, unde aprofundezi conținutul pe care l-ai dobândit online. „Unii îl numesc scenariul clasei inversate”, spune Handke. Și abia asta înseamnă educație online. (SURSĂ)

Competențe "figitale"

Semnale de schimbare – exemple concrete

ELEMENTE DE JOC ÎN SITUAȚIILE DE ÎNVĂȚARE

Kahoot este un instrument potrivit pentru testarea cunoștințelor tuturor elevilor, în timp real, la curs, folosind elemente de joc în situațiile de învățare. Știm că unii dintre voi ați auzit de Kahoot!, dar câți dintre voi îl foloseați și înainte de pandemie?

Gamificarea sau utilizarea elementelor de joc în situațiile de învățare poate aduce multă valoare educației – poate face activitățile mai atractive prin intermediul tehnologiei. Poate fi chiar o modalitate de a combina învățarea cu promovarea unui comportament pozitiv în sănătate și în stilul de viață.

([SURSA](#))

EDUTAINMENT - VÂNĂTORI DIGITALE DE COMORI

Gamificarea poate face ca învățarea să fie distractivă. Cu Actionbound, profesorii pot crea vânători digitale sau jocuri cu teste, cu scopul învățării, dar și al divertismentului elevilor. Aceste „Bounds” pot fi apoi accesate de către elevi folosind aplicația Actionbound. Profesorii pot include multe elemente diferite, inclusiv teste, sarcini, conținut media (precum videoclipuri și fișiere audio) și multe altele. Nu sunt necesare cunoștințe de programare. ([SURSA](#))

Competențe "figitale"

Semnale de schimbare – exemple concrete

ÎNVĂȚARE ÎN REALITATEA VIRTUALĂ

Un mediu virtual de învățare combină lumi reale și virtuale pentru a oferi utilizatorilor un sentiment de prezență în mediul virtual. De exemplu "Design your climate schoolyard" este un joc serios cu care copiii își pot proiecta din punct de vedere climatic curtea școlii în 3D. Jocul este dezvoltat de compania TotalReality din Olanda. Lumea reală stă la baza jocului (a lumii virtuale), clădirea școlii și locul de joacă pot fi introduse de către profesor. Profesorul poate, de asemenea, să introducă elementele existente, cum ar fi copaci. Fiecare elev primește o provocare climatică pentru care trebuie să construiască o curte a școlii potrivită. ([SURSĂ](#))

REALITATE VIRTUALĂ LA CLASĂ

ClassVR pune la dispoziție o cască de realitate virtuală „independentă” completată cu o interfață unică prietenoasă elevilor. ClassVR oferă o nouă tehnologie revoluționară concepută pentru a ajuta la creșterea gradului de implicare și la creșterea păstrării cunoștințelor pentru elevii de toate vârstele. ([SURSĂ](#))

Competențe "figitale"

Semnale de schimbare – exemple concrete

IMPACTUL TEHNOLOGIEI ASUPRA EDUCAȚIEI

TeachThought.com a elaborat o listă de modalități în care tehnologia ar putea impacta educația în viitor. Printre acestea se numără:

Algoritmi de învățare personalizată. Autorul estimează că în 2024 elevii se vor putea bucura de beneficiile unei curricule personalizate.

Măsurători biometrice cu feedback în timp real asupra învățării. Până în 2028, profesorii ar putea primi feedback asupra procesului de învățare, prin măsurarea răspunsurilor biologice ale elevilor. Ritmul cardiac, poziția pupilelor, stimularea glandelor sudoripare vor fi măsurate și vor putea constitui semnale transmise în timp real de la elev la profesor. Afișaje Heads-Up neobservabile și care nu dau greș vor putea dota elevii cu informații, feedback asupra performanței și date sociale în timp real. Fie că este vorba de cât de bine stăpânesc un subiect, sau cât de confortabil se simt în timpul unui exercițiu, măsurătorile biometrice vor putea oferi semnale profesorului astfel încât acesta să poată evalua, dar mai ales adapta și sprijini elevii printr-un demers particularizat. ([SURSĂ](#))

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

Rezultatele întâlnirilor cu profesioniștii din domeniul educației Martie – Aprilie 2021

Webinarii "Profesor la timpul viitor"

Ce schimbări aduce viitorul în domeniul meu?

Ce noi abilități trebuie luate în considerare?

Cum mă pot pregăti mai bine pentru acestea astfel încât să rămân relevant?

Ce noi oportunități pot apărea?

Acestea sunt câteva din întrebările la care am căutat răspunsuri împreună cu cadrele didactice și directorii de școli, la finalizarea proiectului "Profesori pregătiți, profesori motivați". La cele 3 webinarii derulate au participat aproximativ 100 de persoane.

Am pornit explorarea noastră prin prezentarea unor direcții de schimbare și a unor abilități care se întrevăd ca fiind foarte relevante în viitor și care ne pot ajuta să navigăm cu calm și încredere o realitate viitoare complexă. Explorarea a fost făcută utilizând instrumente specifice de Foresight.

Apoi, cu ajutorul instrumentului Jamboard am catalizat discuții în grupe în jurul a 2 întrebări, acestea având și scopul înlesnirii cunoașterii între cei invitați. Cele 2 întrebări ce au ghidat lucrul în echipe au fost:

- 1. Ce puteți face începând de mâine pentru a afla mai multe despre aceste competențe și tendințe? Vă rugăm scrieți pe fiecare post-it o idee / acțiune concretă.**
- 1. Imaginați-vă că sunteți în 2030, și sunteți un grup de profesioniști din domeniul educațional relevanți și bine pregătiți. Cum ați realizat acest lucru? / (și o întrebare particularizată pentru managerii școlari) Cum puteți ghida profesorii cu care lucrați astfel încât în 2030 să fie buni profesioniști, relevanți pentru realitatea de atunci?**

Sumarul discuției și al ideilor rezultate au fost apoi prezentate în grupul mare și discutate mai pe larg.

Ce puteți face începând de mâine pentru a afla mai multe despre aceste competențe și tendințe?

Formarea și informarea în ceea ce privește informațiile despre tehnologie

Auto-evaluare să vedem la ce nivel ne situăm referitor la aceste competențe cu feedback specializat

Formarea și informarea în ceea ce privește informațiile despre tehnologie

Plan de dezvoltare a competențelor și de identificare a oportunităților existente de dezvoltare

Să fim deschiși spre a învăța, a ne informa și a fi flexibili

Schimb de know-how și bune practici între diferite școli la nivel național / internațional (prin programul Erasmus+)

Să utilizez tehnologia pe care o am la dispoziție

Dezvoltare de competențe și abilități, life skills

Crearea de comunități online pentru elevi

Adaptarea la era tehnologică

Imaginați-vă că sunteți în 2030, și sunteți un grup de profesioniști din domeniul educațional relevanți și bine pregătiți. Cum ați realizat acest lucru?

Am implementat în viața de zi cu zi aceste tendințe și tehnici - creare de obiceiuri

Multă imaginație, pasiune, răbdare, simțul umorului, învățare motivantă și semnificativă

Managerii au dotat unitățile de învățământ cu tehnică foarte modernă

Implementarea în practică a unor instrumente, metode, tehnici noi

Pregătire temeinică, formare profesională

Am participat la cursuri și am interacționat cu formatori competenți

Am citit foarte mult, învățare, studiu individual, descoperire și aplicare de resurse

Am beneficiat de burse profesionale, de mobilități internaționale

Deschidere, comunicare, creativitate

Implicare, perfecționare, deschidere, participare activă, a face parte dintr-un grup

Imaginați-vă că sunteți în 2030, și sunteți un grup de profesioniști din domeniul educațional relevanți și bine pregătiți. Cum ați realizat acest lucru?

Am făcut practică muuuuultă!

Am activat în comunități
profesionale la nivel național

Am devenit o comunitate
puternică

Am avut curaj să încerc
practic

Deschidere, comunicare,
creativitate

Am avut contexte de învățare

Prin mentalitate deschisă

Am integrat feedback

Autodepășire continuă

Lucrul în echipă

Cum puteți ghida profesorii cu care lucrați astfel încât în 2030 să fie buni profesioniști, relevanți pentru realitatea de atunci? De unde puteți începe, CONCRET?

Organizarea de schimburi de experiență cu profesori din alte țări

Promovarea experiențelor pozitive din perioada on-line

Training-uri anuale de dezvoltare a celor 3 competențe cu profesioniști din domeniu

Începem cu dorința de a ne schimba

Conștientizarea necesității de a fi flexibili, de a se implica, de a învăța mereu

Biblioteca de resurse și cărți relevante - Cartea lunii

Urmărit și colaborat direct cu elevul capitalizând pe cunoștințele lor tehnologice

Panou cu noutăți și cărți, link-uri care se pot împrumuta și recomanda cadrelor didactice

Discuții pe marginea competențelor

Am întrebat cei 100 de participanți (cadre didactice și manageri de instituții școlare) ce ar face cu un asistent virtual, un roboțel care să îi ajute. Răspunsurile au fost diverse:

- ar face prezența
- ar trece notele în catalog
- ar corecta teme
- ar ajuta elevii în experimente
- ar șterge tabla
- ar începe caietele la clasa I
- ar planifica lecții particularizate

"Un roboțel care să selecteze site-urile pentru realizarea activităților didactice, care să fie sigure și eficiente, cu impact asupra elevilor care sunt în continuă „mișcare ca și dezvoltare” iar eu ca profesor nu pot să țin pasul cu toate noutățile copiilor."

Un Siri/Alexa care să răspundă, explice, reamintească elevilor anumite concepte teoretice în timp ce își fac temele.

Participanții au evidențiat accelerarea progresului în ceea ce privește digitalizarea:

"Vorbim de digitalizare de ceva ani dar... partea bună a pandemiei este că a urgentat montarea dispozitivelor pentru transmisiile online a lecțiilor și conectarea la internet. Însă nu toate școlile au avut parte de toate dotările." (cadru didactic)

"Am folosit criza ca pe o oportunitate. Am promovat experiențe pozitive către colegi - de exemplu video-uri de pe YouTube cu kinetoterapeuți care lucrează de la distanță. Și am reușit să facem ore de logopedie online." (director CȘEI)

Cum va arăta viitorul?

Tot în cadrul celor 3 webinarii, am evaluat percepțiile invitaților referitoare la viitor. Mai jos sunt ilustrate cele 3 întrebări adresate, precum și răspunsurile celor aproximativ 100 de participanți (cadre didactice și manageri școlari):

Credeți că viitorul va fi: **MAI BUN** / **MAI RAU** decât azi?

79%

MAI BUN

21%

MAI RAU

Per ansamblu, instituția mea tinde să fie
SPERIATĂ sau **ÎNCÂNTATĂ** de viitor?

45%

SPERIATĂ

55%

ÎNCÂNTATĂ

Cred că tehnologia ne aduce **MAI APROAPE** ca
oameni sau **NE ÎNDEPARTEAZĂ**?

45%

MAI APROAPE

55%

NE ÎNDEPĂRTEAZĂ

Testimoniale din webinarii

"Eu vă mulțumesc pentru starea de bine pe care mi-ați dat-o."

"Ce ne-ați prezentat acum - e ca și cum i-ai da unui copil o firmitura dintr-o prăjitură. Vrem toată prăjitura."

"După discuțiile cu colegile de grupă, consider că trebuie să ne formăm profesional mai mult pentru generațiile viitoare. Avem nevoie de instrumente și tehnici moderne de predare pe care va trebui să le stăpânim și să le știm/ putem adapta pentru fiecare generație respectând particularitățile de vârstă."

"Eu sunt mult mai optimistă cu privire la viitor datorită tonusului dvs. Vă mulțumesc!"

"Am devenit, per ansamblu, mai optimistă după acest seminar! Mulțumesc tuturor!"

"Educația/ pregătirea prospectivă este o realitate. Vă mulțumim pentru conștientizare și împărtășire!"

Având în vedere tot ce am prezentat și discutat în această seară, ce sfat ați da colegilor cu privire la dezvoltarea acestor competențe ale viitorului?

"Mulți dintre profesori consideră că ei fac totul exact așa cum trebuie și nu doresc să se dezvolte, însă le-aș recomanda să se folosească de oportunitățile pe care le avem, mai ales online, și să învețe în fiecare zi ceva nou."

"Să nu le fie frică de schimbare. Orice provocare e o oportunitate de dezvoltare personală, profesională."

"Să nu fie rezistenți la schimbările care vor veni, să fie cu sufletul alături de copii și să se gândească permanent ce misiune importantă au în formarea viitorilor adulți."

"Să fie rezilienți!"

"Ne putem pregăti pentru viitor, nu să îl lăsăm să ne surprindă și să ne simțim blocați."

"Viitorul este imprevizibil, noi ne pregătim pentru schimbare, o acceptăm și... rămânem flexibili/antifragili."

FUTURE
STATION

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

Școala în viitor

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

Școala în viitor

În baza semnalelor de schimbare și a tendințelor identificate, s-a elaborat scenariul de mai jos, considerând un orizont de timp de 10-15 ani. Scenariile de viitor nu sunt predicții și nici narațiuni care dorim să se întâmple. Sunt mai degrabă narațiuni despre lucruri care este posibil să se întâmple. Vă invităm să reflectați asupra ipotezelor descrise în acest scenariu și să vă întrebați cum v-ați putea asigura succesul într-o astfel de lume, atât ca organizație, cât și ca profesioniști.

E 8 dimineața. Școala începe să răsună cu faimoasa forfotă de copii adormiți care încearcă să-și facă drum către clasele lor.

Asta nu o să se schimbe niciodată. Fiecare își scanează "brățara de elev" pe măsură ce intră în sala de studiu și se așează pe un scaun. Pe peretele pe care odată se afla o tablă neagră plină de urme de cretă neștersă acum este un ecran care îi acoperă toată suprafața. Pe el se perindă o serie de peisaje alese de profesor pentru atmosferă, iar pe fundal se aude muzica energetică. Prezența e deja făcută prin brățări, temele au fost deja predate online. Ora de geografie începe.

Se face liniște. Profesorul se ridică de la laptopul lui și începe să povestească despre relieful și flora Europei de Est. Nimeni nu scrie. Ce rost ar avea când programul de recunoaștere a vocii transmite în timp real fiecare cuvânt? În schimb, elevii pot fi atenți la animația care se desfășoară în fundal în timp ce profesorul povestește cum s-au format granițe în funcție de munți și râuri. După o jumătate de oră, sunt invitați să își scoată tabletele și să înceapă un joc de "Ghicește locația" pe baza ideilor prezentate azi. Fiecare primește o poză dintr-o locație din fostul bloc sovietic

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

Școala în viitor

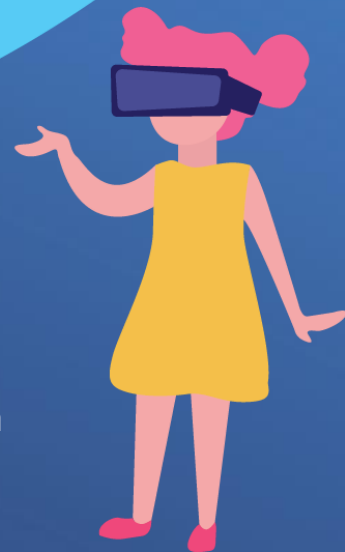
și trebuie să ghicească unde pe hartă a fost făcută poza. Cei care pun punctul pe hartă cel mai aproape de locația reală primesc punctajul cel mai mare.

Ultimele 10 minute sunt rezervate întrebărilor și ideilor crește. E un moment mai intim, în care nimeni nu e judecat pentru întrebările pe care le pune, așa că, de cele mai multe ori, elevii apelează la Asistentul AI pentru orice nedumerire. Desigur, îl pot întreba și pe profesor dar, poate din rușine sau din conveniență, majoritatea preferă varianta digitală.

Ora se termină. Prezentarea profului, rezultatele jocului, punctajul și temele (dacă există) au fost updatate în baza de date. Fiecare primește o temă diferită pe baza profilului educațional creat din activitatea școlară. Unii primesc teme vizuale, unii eseuri iar alții teme aplicative. Ioana, spre exemplu, a primit temă să pozeze un peisaj Est European și să explice care sunt elementele care îl fac distinctiv. Ioana, în caz că nu era clar, e pasionată de fotografie.

Elevii încă se joacă "Ghicește Locația", dar cu locurile unde și-au petrecut vacanța. Câțiva au creat o melodie din vocea sintetizată a profesorului și au început să o redea repetat pe boxele sălii. Câteva minute mai târziu muzica se schimbă, fundalul se schimbă și el într-o artă digitală cu animații subtile a elementelor din natură. Începe ora de Desen 3D. În dreapta jos a ecranului imens apare restul programului din acea sală. "Desen 3D", "Matematică Aplicată" și "Educație socială". La ultimul curs sala o să fie, mai mult ca sigur, plină, fiind cel mai util curs pentru streameri în devenire. Tema de azi - carisma folosindu-te de propriile puncte forte. Unii vor rămâne la toate cursurile ca să prinda loc la "Socială". Câțiva, în schimb, își scanează brățara de elev și pleacă. Probabil au preferat cursul de "Software engineering".

Poate există câțiva nostalgici cărora le e dor de caligrafie sau de caietele pline de notițe, tabla stearsă prost și bancile deloc confortabile. Dar nu mai sunt așa mulți. Doar e 2036.

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

Recomandări

Cum acționăm asupra viitorului?

Pregătire la nivel personal

Mai jos aveți 3 recomandări pentru începerea creionării unui plan propriu de pregătire pentru viitor:

#FutureFit Plan:

1. Începeți cu competența prioritară pentru dvs.

Alegeți competența care vi se pare cea mai relevantă, cea care vă lipsește. În mod sigur în timp ce o dezvoltați le veți atinge și pe celelalte.

2. Faceți un prim pas

Planificați și faceți un prim pas în direcția dezvoltării competenței respective. Și apoi încă unul, și încă unul. Ieșiți din zona de confort și bucurați-vă de asta.

3. Alegeți-vă un partener de învățare

Prin găsirea unui partener de învățare, vă asigurați că vă mențineți reciproc "în mișcare", adică în evoluție. Stabiliți-vă fiecare câte un obiectiv și urmăriți-le reciproc.

4. Intrați într-o comunitate de interes pentru dvs.

Apartenența la o comunitate globală care explorează și împărtășește informații, materiale și exemple despre viitorul educației catalizează învățarea continuă și cunoașterea ultimelor noutăți din domeniu. Dacă nu găsiți o astfel de comunitate, creați-o.

5. Inspirați-i și pe alții

Pe măsură ce găsiți căi de dezvoltare a competențelor viitorului, găsiți și modalități de a le împărtăși. Astfel, nu numai că urmăriți progresul propriu, însă puteți să îi inspirați și pe alții.

Punând în aplicare acest plan, vă dezvoltați cu siguranță toate cele 3 competențe prezentate - cele figitale, antifragilitatea și puterea comunităților.

Pregătire la nivel organizațional

Factori care influențează capacitatea de inovare:

Există 4 categorii majore de factori* care influențează capacitatea de inovare a organizațiilor non-profit, iar acestea pot fi extrapolate și către instituțiile școlare. O școală pregătită pentru viitor este o școală în care:

- **Angajații:** sunt curioși cu privire la domeniul de interes al organizației, au inițiativă și experiență în domeniul în care activează, sunt orientați spre a schimba ce îi frustrează, sunt determinați/rezilienți, realiști (înțeleg că schimbarea cere timp), muncesc cu entuziasm și implicare emoțională, folosesc strategii de regenerare, manifestă motivația de a acționa mai devreme (la cauze), cunosc nevoile beneficiarilor (inclusiv prin munca de teren), simt că au autonomie și libertate de a acționa, își comunică ideile deschis și direct, vor să obțină rezultate suplimentare.
- **Relațiile manageriale:** sunt bazate pe încredere, deschidere și onestitate, procesele de luare a deciziilor sunt rapide, managerii coordonează eficient echipe compuse din oameni cu abilități, expertiză și puncte de vedere diferite, încurajează ideile noi, experimentarea, riscul, iar eșecul este considerat ca fiind o oportunitate constructivă de învățare.
- **Liderul:** încurajează explicit inovația, este urmat(ă) natural de angajați, (își) pune în permanență întrebări despre cum pot fi făcute lucrurile mai bine, face asocieri de idei din care rezultă noi idei și abordări.
- **Cultura organizațională:** este orientată către învățare continuă și spre a găsi soluții mai bune de a îndeplini misiunea și direcțiile strategice, angajații au discuții în profunzime despre domeniile de interes, dezbate ușor când au opinii și perspective diferite, au o atmosferă bună (umor, relaxare), se încurajează participarea la evenimente, rețele și cursuri, oamenii funcționează bine împreună. Factorii cheie în ceea ce privește cultura organizațională: încurajarea exprimării părerilor individuale chiar și atunci când sunt diferite sau controversate, dezbateri și dialog deschis.

*"Inovație în sectorul non-profit din România" ([SURSA](#))

Recomandări la nivel organizațional

Pentru a crea o cultură a inovației și a învățării continue la nivelul școlii, puteți face următorii pași:

1 Autoevaluare instituțională

Folosirea unor instrumente de autoevaluare a capacității de inovare.

2 Abordarea sistematică a inovației

Inovația este introdusă ca prioritate strategică a organizației.

3 Orientarea către o cultură deschisă care susține inovația

În special factorii legați de învățare continuă, orientare către soluții și testare, deschidere către discuții și dezbateri prin susținerea punctelor de vedere contrarii sau controversate, participarea tuturor, sunt factori care susțin inovația.

Însă toate acestea au ca prim pas:

Alfabetizarea în domeniul inovației, familiarizarea cu metode de inovare care au în centru beneficiarul final și prioritizarea inovației la nivel strategic.

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

Despre noi

Proiectul "Profesori pregătiți, profesori motivați"

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

Proiectul "Profesori pregătiți, profesori motivați"

Proiectul Profesori pregătiți profesori motivați, încheiat recent, în aprilie 2021, după 3 ani, și derulat în parteneriat cu Asociația de Psihoterapii Cognitiv-Comportamentale din România (APCCR) și Federația pentru Drepturi și Resurse pentru Persoanele cu Tulburări în Spectrul Autist (F.E.D.R.A.) reflectă accentul pus în ultimii ani de programele RAA pe îmbunătățirea sistemului educațional din România.

Peste 600 profesioniști din educație au urmat un program complex de formare și mentorat, online și offline.

Proiectul s-a adresat cadrelor didactice, persoanelor de sprijin și managerilor școlari din 19 școli speciale și de masă din 6 județe: Prahova, Bacău, Galați, Brăila, Vaslui, Suceava.

Mai multe detalii: www.profesormotivat.ro

Fundația Romanian Angel Appeal

De peste 30 de ani, de când existăm, susținem prin programe și servicii medicale, psihologice, sociale și educaționale copiii și familiile afectate de boli cronice (ex HIV/SIDA, tuberculoză, etc) organizăm cursuri de instruire și desfășurăm proiecte de cercetare, campanii și programe de advocacy, în colaborare cu autorități guvernamentale, organizații neguvernamentale și companii, Dacă viața copiilor și tinerilor vulnerabili, afectați de boli cronice și aflați la risc de excludere socială este un pic mai bună astăzi, ne bucurăm să știm că poartă și o particică din sufletul echipei Fundației Romanian Angel Appeal.

Ne-am născut ca organizație umanitară.

Povestea noastră începe cu mai bine de 30 de ani în urmă, în 1990, când Olivia Harrison a înființat Fundația Romanian Angel Appeal și a adus în țară primele ajutoare pentru orfeline. A fost gestul prin care soția lui George Harrison, membru al formației Beatles, a tras un semnal de alarmă și a mobilizat comunitatea artistică internațională, fonduri și voluntari, în sprijinul copiilor bolnavi și instituționalizați, din România.

La București, o mână de oameni sufletești, dedicați, bine instruiți (medici, sociologi, asistenți) a ajutat fondatorii și comunitatea internațională să renoveze orfeline românești, direcționând fondurile strânse, identificând oameni, discutând, negociind, convingând. Ei au fost inima Fundației, care astăzi este la fel de vie și activă, pentru copiii și persoanele cu nevoi din România.

Ne-am propus să facem mai mult.

Dincolo de zidurile orfelinatelor renovate cu sprijin financiar din Marea Britanie și Statele Unite ale Americii, am descoperit o întreagă comunitate de oameni în suferință, copii și tineri afectați de boli cronice, pentru care ne-am dorit să facem mai mult.

Așa ne-am stabilit misiunea de a construi o lume mai bună pentru orice copil, tână și adult vulnerabil prin acțiuni cu impact sustenabil la nivel educațional, social și medical.

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

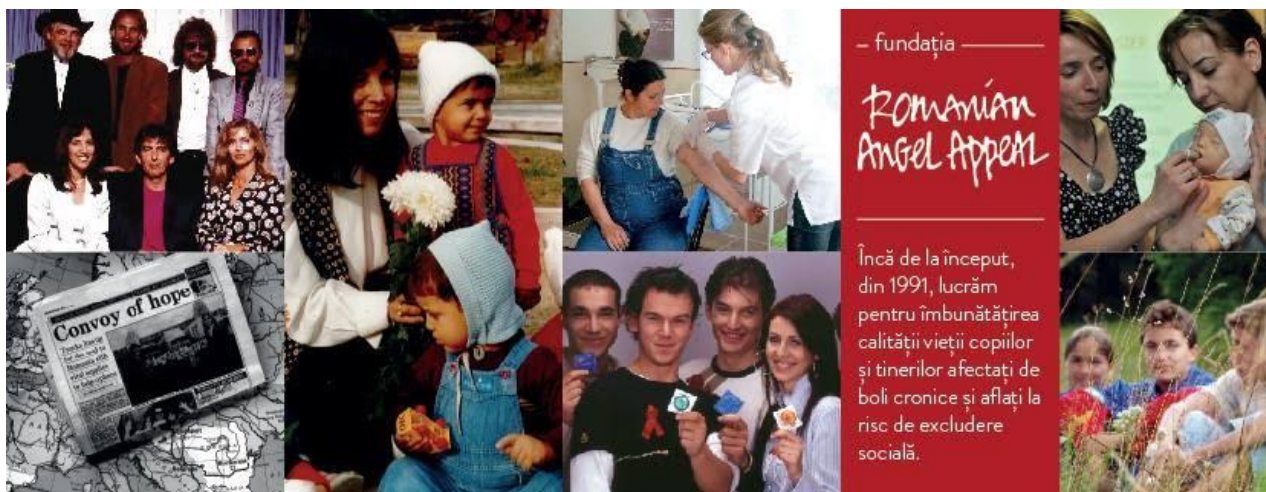
Fundația Romanian Angel Appeal

Am scris proiecte, am încheiat parteneriate și am continuat să strângem fonduri, direcționându-ne munca și atenția către copiii defavorizați, copii care trăiesc cu HIV/SIDA, tuberculoză sau autism și sunt victime ale excluderii sociale.

Și ne-am dorit ca tot ce facem pentru ei să fie sustenabil. Așadar, am convins parteneri strategici să ni se alăture: ministere, autorități publice locale, organizații naționale și internaționale.

O fărâmbă din sufletul echipei se află în viața mai bună a copiilor și tinerilor defavorizați.

Mai multe detalii: <https://www.raa.ro/>

Autori:

Adriana Popescu

Expert inovație și educație

Absolventă a MBA-ului Maastricht School of Management, **Adriana** a cercetat timp de 2 ani, pentru teza sa, factorii care influențează capacitatea de inovare a organizațiilor nonprofit românești.

Cu un background în design, management și evaluare de proiecte și programe din sfera non-profit (în special în domeniul educației), Adriana a interacționat cu sute de ONG-uri, în munca sa ca manager de proiecte și programe, ofițer de granturi, evaluator și trainer. Îi place să fie implicată în proiecte diverse, de la lucru la firul ierbii până la programe sistemice.

Este într-un continuu proces de învățare și dezvoltare de inițiative, ultimele sale explorări și proiecte fiind în zonele de inovație și design thinking, gândire critică, leadership, învățare și dezvoltare organizațională, gamification.

Diana Stafie

**Consultant Foresight
și Fondator Future Station**

Diana este fondator al Future Station, o companie de consultanță strategică care ajută organizațiile să înțeleagă schimbările, să identifice noile tendințe, să cunoască inovații și să se pregătească pentru viitor. Clienții deserviți sunt ata din zona de corporate, cat si organizații non-profit.

În cadrul activității de consultant, Diana realizează numeroase proiecte de cercetare și scanare. Diana face parte din diferite grupuri think tank pe teme despre viitor și inovație. Ea a făcut parte din cohorta din 2019 a programului International Certified Future Strategist sprijinit de Comisia Europeană și, de asemenea, din programul-pilot Design Futures al Institutului pentru Viitor din Palo Alto.

Vorbește la conferințe și contribuie în mod regulat articole la publicații interesate de viitor.

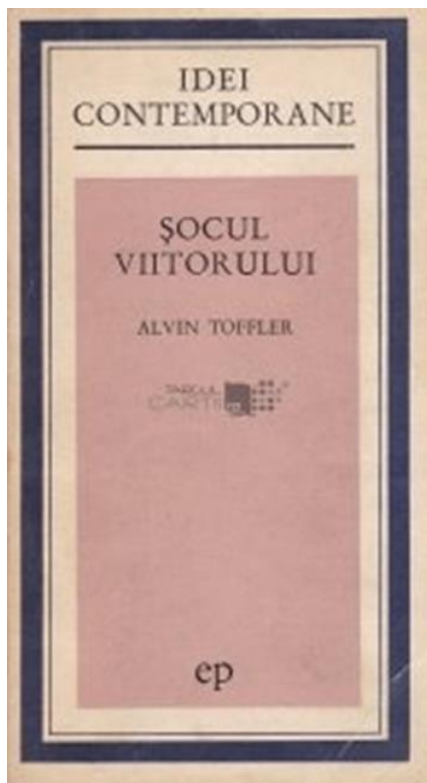
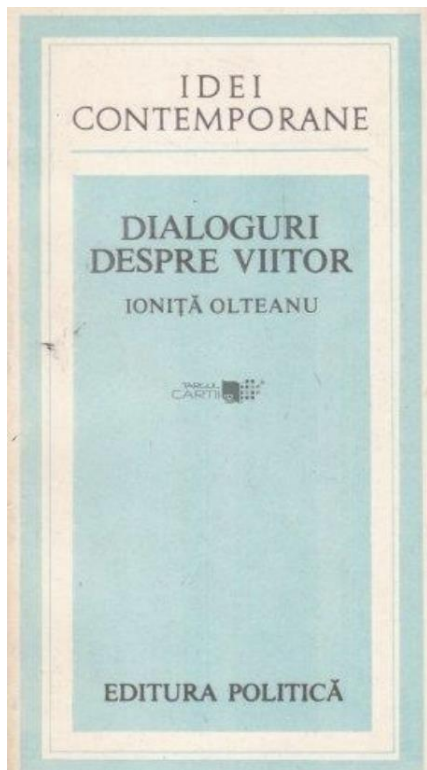

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Romanian Angel Appeal

Resurse

FUTURE STATION

Spot the early signs
of future change

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Pentru informații detaliate despre celelalte programe cofinanțate de Uniunea Europeană, vă invităm să vizitați www.fonduri-ue.ro.

© Future Station 2021 | futurestation.ro